

**Державний торговельно-економічний університет
Факультет міжнародної торгівлі та права**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітня програма	«Цивільне право і процес»
Освітній ступінь	«магістр»

Київ 2023

3. Освітня програма

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) – Примак В.Д. – док. юрид. наук., професор кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

3.1.1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 081 «Право» (за спеціалізацією «Цивільне право і процес»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра міжнародного, цивільного та комерційного права
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 081 Право
Офіційна назва освітньої програми	«Цивільне право і процес»
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає СВО МОН України
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Другий (магістерський), одиничний 90 кредитів ЄКТС Термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	МОН України, Україна, 01.07.2024
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ for ENEA – другий цикл, EQF for LLL – 7 рівень
Передумови	Ступінь вищої освіти бакалавр зі спеціальностей 081 «Право» та 293 «Міжнародне право». Прийом на навчання здійснюється за результатами Єдиного фахового вступного випробування
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Програма акредитована у 2019 році, діє до наступного планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Надати якісну юридичну освіту з широким доступом до працевлаштування, підготувати конкурентоспроможних професіоналів із особливим інтересом до проблематики цивільного права, готових до динамічних змін правового регулювання, постійного самовдосконалення, збагачення правосвідомості та правової культури. Формування особистості, здатної на основі здобутих інтегральних, загальних (інструментальних,	

міжособистісних, системних) та фахових компетентностей успішно працювати у сфері права.

Цілі програми:

- підготовка висококваліфікованих юристів, які відповідають запитам ринку праці та фахівців з високими рівнем академічних знань, певними практичними навичками, вираженими лідерськими якостями, розвинутими комунікативними навичками, широким світоглядом та почуттям соціальної відповідальності, відданістю етичним стандартам професії, умінням вільно орієнтуватися в цифровому просторі;
- опанування здобувачами механізмів, процедур, форм, методів та інструментів творення і реалізації права, вміння їх застосовувати на практиці та передбачати наслідки застосування на індивідуальному, загально-соціальному та міжнародному рівнях;
- формування у здобувачів поваги до правничої професії, моральних, етичних та інших якостей гідного представника юридичної спільноти;
- поглиблення знань про закономірності, тенденції та особливості регулювання цивільних правовідносин;
- поглиблення знань та навичок застосування у професійній діяльності англійської юридичної мови;
- формування у студентів комплексу загальних і фахових компетентностей, необхідних для складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту та продовження юридичної освіти на третьому рівні вищої освіти;
- формування у здобувачів здатності до поглибленого аналізу та науково-обґрунтованої критичної оцінки всіх типів правових даних, правових явищ та юридичної практики в контексті сучасних тенденцій розвитку права та національної правової системи;
- формування у здобувачів готовності до навчання протягом усього життя, створення умов для постійного особистісного та професійного розвитку;
- розвиток навичок самостійного проведення наукових (науково-практичних) досліджень, культури академічної доброчесності, комплексного вирішення складних наукових проблем, ведення конструктивної дискусії, переконливої аргументації авторських висновків, якісної презентації здобутих результатів.

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область

Об'єкт вивчення: право як соціальне явище та особливості його застосування, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права.

Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері правотворчості і правозастосування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Теоретичний зміст предметної області: правові доктрини, цінності та принципи на яких базується творення права, його тлумачення та особливості застосування.

Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; цифрові технології, методи оцінювання та аналізу інформації, методи доведення.

Інструменти та обладнання: сучасне інформаційнокомунікаційне обладнання, інформаційні

	ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються у діяльності в сфері права.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, фундаментальна, прикладна. Акцент на набуття здатності до самостійної та професійної практичної діяльності у галузі цивільного права і процесу.
Основний фокус освітньої програми	Вища освіта за спеціальністю «Право» спеціалізація «Цивільне право і процес». Ключові слова: право, законодавство, закон, цивільне право, цивільне процесуальне право, споживач, юридична відповідальність, захист прав суб'єктів цивільних правовідносин.
Особливості програми	Наявність варіативної складової професійно-орієнтованих дисциплін для набуття практичних навичок здійснення процесуальних дій, складання юридичних документів підвищеної складності щодо забезпеченні прав та законних інтересів учасників цивільно-правових відносин, включаючи міжнародну сферу. Школа прикладної юриспруденції забезпечує досягнення інтегральних результатів навчання для професійної діяльності шляхом опанування сучасними прийомами та методами, навичками самостійної роботи, оперативного реагування на зміни чинного законодавства, виховання потреби систематичного поновлення своїх знань та творчого їх застосування. Семитижнева практична підготовка на підприємствах, установах організаціях, юрисдикційних державних органах, суб'єктів нотаріальної діяльності та адвокатури, третейських судах та арбітражі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посади відповідно до Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010), які потребують наявності вищої освіти зі спеціальності 081 «Право».
Подальше навчання	Можливість продовження освіти на третьому рівні вищої освіти, отримання додаткової освіти за сертифікованими програмами та програмами післядипломного навчання, підвищення кваліфікації, навчання впродовж життя, набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підготовка магістрів в ДТЕУ – це інтелектуальна, творча діяльність, яка проводиться через систему передових науково-методичних і педагогічних заходів; здійснюється на засадах проблемно-орієнтованого підходу з використанням сучасних освітніх технологій і методик; акцентована на індивідуальну взаємодію викладача і студента; передбачає збалансоване поєднання теоретичної і практичної підготовки; орієнтована на глибоке засвоєння студентом знань, вмінь і навичок, необхідних для

	ефективного здійснення професійної діяльності; має на меті формування усебічно розвинутої, гармонійної особистості та соціальної відповідальності. Серед основних методів навчання використовуються: участь у лекціях, практичних заняттях та консультаціях; участь у проблемно-орієнтованих заняттях, робота з наукометричними та іншими професійними базами даних; підготовка групових проектів; підготовка процесуальних документів; підготовка наукових статей; проведення наукових досліджень та виступи на конференціях, круглих столах, комунікація із експертами в галузі права.
Оцінювання	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів» та «Положення про оцінювання результатів навчання студентів та аспірантів» оцінювання результатів навчання студентів передбачає проведення контрольних заходів. Поточний контроль (тестування, захист проектів, розв'язання ситуаційних завдань (кейсів), ділові ігри тощо); підсумковий контроль (модульні контрольні роботи); практична підготовка; підсумковий семестровий контроль (екзамен); підсумкова атестація (захист випускної кваліфікаційної роботи та складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України). Всі види поточного оцінювання знань здійснюються протягом виконання навчального плану.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права, <i>розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері приватноправового регулювання, цивільно-правових відносин, цивільно-процесуальних відносин.</i>
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно- правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК16. *Здатність визначати правомірність прийняття органами державної влади і управління, органами місцевого*

	<p><i>самоврядування нормативно-правових актів та індивідуальних актів у межах їх компетенції.</i></p> <p>СК17. <i>Здатність забезпечувати захист прав та законних інтересів суб'єктів цивільного права.</i></p>
7 – Програмні результати навчання	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки. 5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово. 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності. 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції. 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

	<p>14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p> <p>15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.</p> <p>16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.</p> <p>17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.</p> <p>18. <i>Забезпечувати вжиття належних правових заходів, спрямованих на реалізацію змісту приватноправових відносин з іноземним елементом.</i></p> <p>19. <i>Володіти знаннями та практичними навичками для здійснення процесуальних дій та складання юридичних документів підвищеної юридичної складності.</i></p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Кадровий склад викладачів, задіяних у реалізації ОПП, відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, передбачених Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМУ №1187 від 30.12.2015). Реалізація ОПП передбачає залучення до теоретичних та практичних занять професіоналів-практиків, експертів юридичної галузі, представників роботодавців, які мають авторитет у галузі права та є визнаними лідерами на ринку юридичних послуг. До реалізації ОПП залучаються кращі закордонні фахівці при викладанні дисциплін циклу професійної підготовки.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Основу матеріально-технічного забезпечення складають: лекційні зали, оснащені передовим мультимедійним обладнанням; спеціалізовані комп'ютерні класи з необхідним програмним забезпеченням, високошвидкісним Інтернетом та доступом до міжнародних бібліотечних та довідкових систем - для проведення практичних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів; зал судових засідань - для моделювання судового процесу; коворкінги - для командної роботи та розвитку комунікативних навичок; зал медіації - для моделювання та практичного здійснення медіаційних процедур; зал віртуальної реальності для групових практичних занять з використанням засобів віртуальної реальності</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, має постійно оновлюваний контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях і</p>

	включає: бібліотеку ДТЕУ, яка є інформаційно-навчальним, культурно-освітнім структурним підрозділом Університету з універсальними фондами документів, що сприяє впровадженню перспективних навчальних технологій, створенню умов для ефективною наукової роботи та організації навчального процесу; корпоративне середовище Офіс 365; платформу дистанційного навчання MOODLE.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність здійснюється відповідно до укладених договорів про академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність реалізується за рахунок укладання договорів про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають навчання студентів, видачу подвійного диплому тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	передбачено

3.2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

3.2.1. Перелік компонент ОП

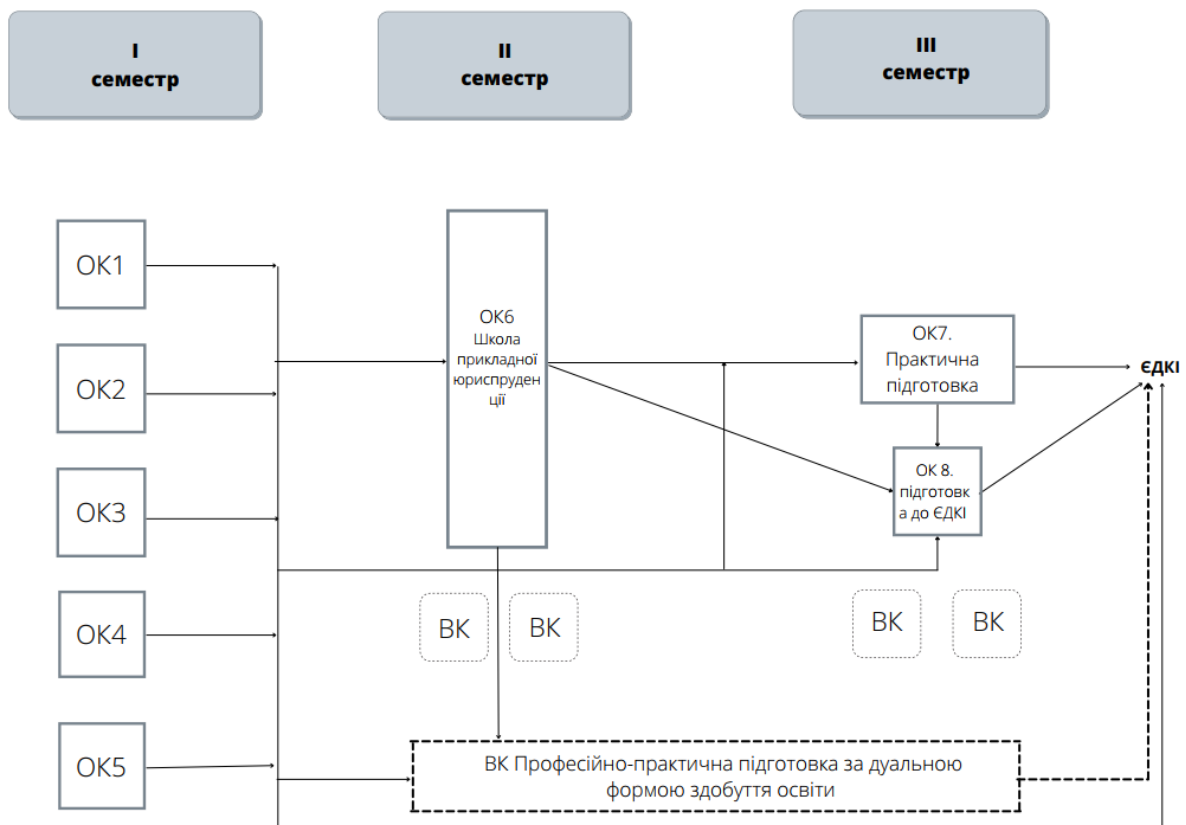
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен, випускна кваліфікаційна робота)	Кіль- кість кре- дитів
1	2	3
Обов'язкові компоненти ОП		
ОК 1.	Цивільне право (II)	12
ОК 2.	Правові висновки Верховного Суду	6
ОК 3.	Нотаріальний процес	6
ОК 4.	Альтернативні способи вирішення спорів	9
ОК 5.	Порівняльне цивільне право і процес	6
ОК 6.	Школа прикладної юриспруденції (практична підготовка)	18
ОК 7.	Практична підготовка	12
ОК 8.	Підготовка до ЄДКІ	6
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66
Вибіркові компоненти ОП		
ВК 1.1	Адвокатська діяльність	6
ВК 1.2	Діловий протокол та етикет	6
ВК 1.3	Електронне правосуддя	6

ВК 1.4	Засоби забезпечення виконання зобов'язань в нотаріальному процесі	6
ВК 1.5	Захист прав в Європейському суді з прав людини	6
ВК 1.6	Інвестиційне право	6
ВК 1.7	Комерційне право	6
ВК 1.8	Конкурентне право	6
ВК 1.9	Корпоративне право	6
ВК 1.10	Міжнародний комерційний арбітраж	6
ВК 1.11	Міжнародно-правове регулювання інтелектуальної власності	6
ВК 1.12	Недійсність у цивільному праві	6
ВК 1.13	Нормотворча діяльність	6
ВК 1.14	Податкове право	6
ВК 1.15	Право міжнародних договорів	6
ВК 1.16	Правове забезпечення корпоративної безпеки	6
ВК 1.17	Правове регулювання банкрутства	6
ВК 1.18	Правові засади соціального страхування	6
ВК 1.19	Тлумачення актів законодавства України про оподаткування	6
ВК 1.20	Тлумачення правових актів	6
ВК 1.21	Філософія права	6
ВК 1.22	Юридична психологія	6
ВК 1.23	ІТ-право	6
ВК 1.24	З метою забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії, враховуючи положення ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» здобувачі можуть вибирати компоненти освітньої програми з інших освітніх програм, як аналогічного, так і інших рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом факультету ¹	6
Професійно-практична підготовка за дуальною формою здобуття освіти		
2.1	Професійно-практична підготовка за дуальною формою здобуття освіти	24
Загальний обсяг вибіркових компонент:		24
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90

Для всіх компонентів освітньої програми формою підсумкового контролю є екзамен.

3.2.2. Структурно-логічна схема ОП

¹ Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється Положенням про організацію освітнього процесу студентів URL: <https://knute.edu.ua/file/NzU4MQ==/f97864d4b918244e228a0400a9a98f96.pdf>

- ОК 1 - Цивільне право (II)
- ОК 2 - Правові висновки Верховного Суду
- ОК 3 - Нотаріальний процес
- ОК 4 - Альтернативні способи вирішення спорів
- ОК 5 - Порівняльне цивільне право і процес

3.3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

За умови успішної атестації студенту видається документ встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: ступінь вищої освіти магістр спеціальність «Право» спеціалізація «Цивільне право і процес».

3.4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

Компоненти Компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6 ШПО	ОК 7 ПП	ОК 8 ВКР	ОК 9 ЄДКІ
ЗК1	*	*	*	*	*	*		*	
ЗК2	*	*	*	*	*	*		*	
ЗК3	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК4	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК5						*			
ЗК6		*	*	*	*			*	
ЗК7	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК8	*	*	*	*	*	*	*		
ЗК9				*	*	*			
ЗК10	*	*	*	*	*			*	
СК1	*	*	*	*	*	*		*	
СК2	*	*	*	*	*				
СК3	*	*	*	*		*		*	*
СК4	*	*	*	*	*			*	*
СК5	*	*	*	*	*	*		*	
СК6	*	*	*	*	*	*	*	*	
СК7	*	*	*	*	*	*		*	*
СК8			*	*		*			
СК9	*	*	*	*	*	*		*	
СК10	*	*	*	*	*	*	*	*	*
СК11	*	*	*	*	*	*	*	*	
СК12	*	*	*	*		*	*		*
СК13	*	*	*	*	*	*		*	
СК14	*	*	*	*	*	*		*	
СК15	*	*	*	*		*	*		
СК16	*	*	*	*	*	*	*	*	
СК17	*	*	*	*	*	*	*	*	*

3.5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми

Компоненти Програмні результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6 ШПО	ОК 7 ПП	ОК 8 ВКР	ОК 9 ЄДКІ
1.	*	*	*	*	*	*	*	*	*

2.	*	*	*	*	*	*		*	*
3.	*	*	*	*	*	*		*	*
4.	*	*	*	*	*	*		*	
5.						*			
6.	*	*	*	*	*	*	*	*	
7.	*	*	*	*	*	*		*	
8.	*	*	*	*	*	*	*	*	*
9.	*	*	*	*	*	*		*	
10.	*	*	*	*	*			*	
11.	*	*	*		*	*	*	*	
12.	*	*			*			*	
13.	*	*	*	*	*	*	*	*	
14.	*	*		*	*	*	*	*	
15.	*	*	*	*	*	*	*	*	
16.	*	*	*		*			*	
17.	*	*	*	*	*	*	*	*	
18.	*	*	*	*	*	*	*	*	
19.	*	*	*	*	*	*	*		

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни).

4.1. Назва. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО (II).

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Примак В.Д., док. юрид. наук, проф. каф. міжнародного, цивільного комерційного права.

Результати навчання. Набуття комплексу знань, навичок і вмінь, що формують у студентів здатність як самостійно, так і у взаємодії з іншими особами, у тому числі фахівцями суміжних галузей знань, вирішувати складні професійні завдання, пов'язані із тлумаченням і практичним застосуванням норм об'єктивного цивільного права, юридичним забезпеченням набуття, здійснення і захисту суб'єктивних цивільних прав, виконанням цивільних обов'язків, а також проведенням науково-дослідної і правотворчої роботи у сфері цивільно-правового регулювання незалежно від суб'єктного складу відповідного різновиду цивільних відносин та правового режиму їх об'єктів.

Зміст. Розмежування і взаємодія норм приватного та публічного права. Співвідношення цивільного і сімейного права. Основні характеристики і принципи цивільно-правового регулювання. Сучасні тенденції розвитку системи об'єктивного цивільного права та особливості регулятивного впливу його джерел. Міжнародні договори і акти «м'якого права» у сфері дії цивільного права. Доктрина цивільного права (цивілістика). Судова практика з розгляду та вирішення цивільних справ. Теорія цивільних правовідносин. Юридичні факти цивільного права. Правовий статус учасників цивільних відносин. Правовий режим об'єктів цивільних прав. Підстави і способи захисту цивільних прав та інтересів. Санкції об'єктивного цивільного права і цивільно-правова відповідальність. Особисті немайнові, речові права і права на об'єкти права інтелектуальної власності. Виникнення, виконання й припинення зобов'язань. Спадкування за заповітом і законом.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Цивільне право (частина особлива). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 640 с.
2. Цивільне та господарське право в тестових завданнях (практичний курс): навчально-практичний посібник / за заг. ред. В.А. Омельчук. Київ: Алерта, 2022. 192 с.

3. Сучасні проблеми цивільного права та процесу : навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. Харків : Право, 2020. 808 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Проведення лекцій і практичних занять з використанням інтерактивних технологій (зокрема презентації, дискусії, моделювання ситуацій, «мозкові штурми», робота в групах).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування розв’язання ситуаційних завдань (задач), проведення аналізу матеріалів судової практики, рішень Європейського суду з прав людини, а також перевірку індивідуальних завдань, що виконуються під час самостійної підготовки студентів (підготовка юридичних есе, наукових повідомлень, доповідей, проектів позовних заяв, договорів тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.2. Назва. ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ВЕРХОВНОГО СУДУ

Тип. Обов’язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Примак В.Д., док. юрид. наук, проф. каф. міжнародного, цивільного комерційного права. Шумило М.М., с.н.с., док. юрид. наук, проф. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Формування професійних знань, навичок, вмінь тлумачення та застосування правових висновків Верховного Суду з метою правильного застосування їх положень.

Зміст. Вступ до вивчення правових висновків Верховного Суду. Проблемні питання юрисдикції: практика Великої Палати Верховного Суду. Правові висновки Касаційного цивільного суду Верховного Суду щодо ефективного та належного способу захисту. Правові висновки Касаційного цивільного суду Верховного Суду у справах, що виникають із сімейних правовідносин. Правові висновки Касаційного цивільного суду Верховного Суду у справах, що виникають із спадкових відносин. Правові висновки Касаційного цивільного суду Верховного Суду у справах, що виникають із трудових відносин. Правові висновки Касаційного цивільного суду Верховного Суду та Касаційного господарського суду Верховного

Суду у справах, що виникають із земельних відносин. Правові висновки Касаційного цивільного суду Верховного Суду у справах щодо надання дозволу на виконання рішень міжнародних комерційних арбітражних судів та їх оспорювання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Цивільне процесуальне право України: навчальний посібник (для підготовки до іспитів і тестування) 2-ге вид., пер. і доп. / за ред. Н.Ю. Голубевої. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 436 с.

2. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / За заг. ред. С.О. Короед. Центр навчальної літератури, 2021. 496 с.

3. Мелех Л. В. Господарський процес України : підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), семінарські/ практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. НОТАРІАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Букатова Д.М., канд. юрид. наук, ст. викл. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Здобувач повинен знати: теорії нотаріального процесу України та правових систем нотаріату у різних правових сім'ях зарубіжних країн на різних етапах їх правового розвитку, правові джерела, юридичні категорії та інститути даної галузі правової науки, процедури нотаріального провадження, специфіку та особливості вчинення нотаріальних дій з іноземним елементом та нотаріальну практику, які мають істотне науково-практичне значення для аналізу, вдосконалення чинного законодавства про нотаріат, включаючи міжнародний нотаріальний процес.

Здобувач повинен уміти: аналізувати нотаріальну практику в контексті змін, які відбуваються в правовій системі держави, у

економіці, політиці тощо та швидко реагувати на ці події шляхом вдосконалення законодавства про нотаріат.

Зміст. Теорія нотаріального процесу, її понятійний апарат, функції та складові. Принципи нотаріального процесу. Нотаріальні процесуальні правовідносини та їх елементи. Суб'єкти нотаріальних процесуальних правовідносин. Представництво у нотаріальному процесі. Докази, доводи, доказування та доведення в нотаріальному процесі. Нотаріальні провадження, їх класифікація та загальна характеристика. Нотаріальний процес та його стадії. Процедура вчинення нотаріальних проваджень. Правова природа нотаріального акту. Правові системи нотаріату. Нотаріальний процес з іноземним елементом в Україні (Міжнародний нотаріальний процес). Компетенція нотаріуса (консула) з вчинення нотаріальних дій з іноземним елементом. Процедура посвідчення нотаріусів деяких правочинів з іноземним елементом.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Долинська М. С. Нотаріальний процес: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 652 с.
2. Фурса С. Я., Фурса Є. І., Бордюг Т. О., Фурса Є. Є. Нотаріальний процес. Інтерактивний курс (з практикумом). Підручник. Київ: Алерта, 2021. 480 с.
3. Череватенко І. М. Нотаріальні провадження щодо посвідчення безспірних прав: монографія. Харків: Право, 2020. 200 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), семінарські/ практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. АЛЬТЕРНАТИВНІ СПОСОБИ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Можайкіна О.С., доц., канд. псих. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права, адвокат, медіатор.

Результати навчання. Студент повинен знати: загальні засади вирішення конфліктів (спорів) за допомогою альтернативних способів (АВС), сутність конфлікту та його ознаки, основні стратегії поведінки в конфлікті, способи вирішення конфліктів, основні види АВС: медіація, переговори, арбітраж, третейський суд. Студент повинен уміти: тлумачити національні та міжнародні акти щодо АВС, розмежовувати різні способи альтернативного вирішення спорів, аналізувати конфліктні (спірні) ситуації, складати мапу конфлікту (спору), використовувати техніки та інструменти АВС у практичних ситуаціях, надавати консультації та використовувати різні види АВС в конкретних спірних правовідносинах.

Зміст. Конфлікт як об'єкт альтернативних способів вирішення спорів. Загальна характеристика альтернативних способів вирішення спорів. Медіація як спосіб врегулювання конфліктів (спорів). Загальна характеристика медіаційної процедури. Професійні компетенції медіатора. Нормативно-правове регулювання медіації. Етичні засади та саморозуміння медіатора. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин. Медіація в окремих сферах юридичної практики. Третейське судочинство (арбітраж) як альтернативний квазісудовий спосіб вирішення спорів. Врегулювання спору за участю судді. Комбіновані способи вирішення спорів

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Вступ до альтернативного вирішення спорів: навч. посіб. / Г.В.Анікіна, Ю.В.Білоусов, Н.Л.Бондаренко-Зелінська [та ін.]; під ред. У.Хелльманна, Н.Л.Бондаренко-Зелінської. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2020. 234 с.
2. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт. кол.: Т.Білик, Р.Гаврилук, І.Городиський [та ін.]; за ред. Н.Крестовської, Л.Романадзе. Одеса: Екологія, 2021. 456 с.
3. Мазаракі Н.А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2020. 276 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (евристичні та катехизичні), практичні заняття (презентація/ дискусія/ моделювання спірних ситуацій/практичні вправи), есе, складання схем і таблиць.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.5. Назва. ПОРІВНЯЛЬНЕ ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ільченко Г. О., доц., канд. юрид. наук., доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Вивчення основних принципів та інститутів цивільного права зарубіжних країн, ознайомлення з особливостями цивільних і торгових правовідносин, досягнення всебічного глибокого розуміння студентами їх природи і сутності, одержання навиків роботи з нормативними матеріалами, правильного вирішення правових питань на основі національного законодавства різних країн. Надання студентам системних знань про цивільне процесуальне право як галузь права та правову науку України, ознайомлення студентів із особливостями здійснення цивільного судочинства в іноземних державах, навчання студентів юридично грамотно складати та аналізувати процесуальні документи у цивільних справах.

Зміст. Джерела цивільного і торгового права зарубіжних країн. Фізична особа в цивільному праві зарубіжних країн. Юридичні особи в зарубіжних цивільно-правових системах. Представництво в цивільному праві зарубіжних країн. Торгове представництво. Речові права в зарубіжних цивільно-правових системах. Загальні положення про зобов'язання в цивільному праві зарубіжних країн. Загальні положення про договори в цивільному праві зарубіжних країн. Зобов'язання із заподіяння шкоди. Загальні положення про спадкове право у зарубіжних державах. Поняття, предмет, метод, система і джерела цивільного процесуального права України та іноземних держав. Характеристика основних джерел цивільного процесуального права іноземних держав. Загальна характеристика судоустрою та підсудності цивільних справ. Характеристика проваджень та стадій цивільного процесу. Статус сторін і третіх осіб. Представництво у суді. Цивільне судочинство та процедури перегляду судових рішень у зарубіжних державах.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Васильєв С.В. Порівняльний цивільний процес. Підручник. К: Алерта, 2020. 352с.

2. Кодекс Наполеона: науково-практичний коментар / В. Н. Захватаєв / Приложения 1-2: В.Н. Захватаєв. К.: Алерта, 2021. 1340 с.

3. Дрогозюк К.Б. Доказування у цивільному процесі України та Франції: Монографія. К.: Фенікс. 2020. 238 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Проведення лекцій і практичних занять з використанням інтерактивних технологій (зокрема презентації, дискусії, моделювання ситуацій, «мозкові штурми», робота в малих групах тощо).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування, розв’язання ситуаційних завдань (задач), проведення аналізу матеріалів судової практики тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.6. Назва. ШКОЛА ПРИКЛАДНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ (ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА)

Тип. Обов’язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Івасин О.Р., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права, Мазаракі Н.А., проф., доктор юрид.наук, зав. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права, Можайкіна О.С., доц., канд. псих. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права, Разіцький В.Й., доц., канд. істор. наук, доц. каф. філософії, соціології та політології, Цимбалиста О.А., канд. філолог. наук, доц. каф. іноземної філології та перекладу.

Результати навчання. Формування у студентів на базі знань, що одержані під час вивчення теоретичних положень юридичних дисциплін професійних умінь і навичок з метою реалізації у практичній сфері, набуття здатності розв’язувати складні задачі та проблеми у сфері правотворчості і правозастосування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, опанування сучасних прийомів та методів, навичок самостійної роботи, оперативного реагування на зміни чинного законодавства, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право (П)», «Цивільний процес», «Нотаріальний процес», «Правові висновки Верховного Суду».

Зміст. Складова № 1. «Документальне супроводження діяльності юриста» містить у собі узагальнення теоретичних знань, які студенти здобули на попередніх курсах. При цьому основну увагу приділяється практичним аспектам застосування законодавства.

Складова № 2. «Медіаційна процедура» містить практичні завдання, які узагальнюють теоретичні знання та спрямовані на формування вмінь і навичок здійснення документального супроводу в медіації, а саме: складання договорів та угод, ведення протоколу медіаційних зустрічей тощо.

Складова № 3. Ораторське мистецтво містить у собі узагальнення теоретичних знань і навичок з ораторського мистецтва, а також передбачає їх практичне застосування. При цьому основна увага приділяється формуванню у студентів особистого ораторського стилю шляхом апробації різних прийомів і тактик публічного виступу.

Складова № 4. Англійська мова у юриспруденції містить у собі лексичний матеріал фаху, граматичні явища, форми й конструкції, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять професійного спрямування, а також для розуміння широкого кола текстів в академічній та професійній сферах.

Складова № 5. «Методологія правових досліджень» охоплює низку занять, спрямованих на набуття знань і навичок щодо добору і практичного застосування різноманітних методів наукового пізнання у ході опрацювання джерел об'єктивного права, наукових праць (правової доктрини) та правозастосовної (насамперед – судової) практики під час підготовки студентами статей та інших результатів власної наукової діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт.кол.: Т.Білик, Р.Гаврилюк, І.Городиський [та ін.]; за ред. Н.Крестовської, Л.Романадзе. Одеса: Екологія, 2020. 456 с.

2. Несінов О.М. Цивільний процес. Успішна адвокатська практика. Навч. посібник. К.: Норма права, 2021. 556 с.

3. Петков С.В., Журавльов Д.В., Дрозд О.Ю., Дрозд В.Г. Зразки процесуальних документів у цивільному судочинстві: заяви, скарги, клопотання, відзивы. Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2020. 264 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням

інноваційних технологій: (оглядові), практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.7. Назва. АДВОКАТСЬКА ДІЯЛЬНОСТЬ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кабенюк Ю.В, доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Студенти повинні набути знання, достатні для вирішення різних правових ситуацій шляхом визначення допустимих способів досягнення максимально сприятливого результату для клієнта. Студенти мають навчитися комплексно вирішувати проблеми охорони і захисту прав осіб, передбачати можливі несприятливі ситуації для клієнта тощо. Студенти повинні знати: способи охорони і захисту прав клієнтів; перелік основних нормативно-правових актів, які регламентують процедури розгляду справ судами в Україні, а також вільно застосовувати ті чи інші процесуальні дії для охорони і захисту прав громадян та юридичних осіб. Студенти повинні вміти: визначати стратегію та тактику діяльності адвоката при захисті прав та інтересів клієнтів з різним правовим статусом; визначати методи досягнення бажаного результату; користуватися нормативно-правовими актами; формулювати власні висновки та пропозиції з правових питань; надавати кваліфіковані консультації та роз'яснення щодо очікуваних наслідків їх діяльності; складати проекти процесуальних документів; обґрунтовувати та відстоювати власну позицію, спираючись на здобуті теоретичні знання; вести дискусію в змагальному процесі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Цивільне процесуальне право», «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право».

Зміст. Поняття «адвокатської діяльності». Правова основа діяльності адвокатів і систематизація законодавчих актів, які регламентують їх діяльність. Стратегія і тактика в організації та діяльності адвокатів. Стратегія і тактика як базові елементи в діяльності адвокатів від консультації до реалізації визначеної

правової позиції: остаточна мета і методи її досягнення. Консультація і методи її проведення. Методи роботи адвоката з різними категоріями клієнтів, представниками юридичних осіб. Усвідомлення реальної правової ситуації і правового статусу клієнта та визначення стратегічних і тактичних завдань адвоката. Види адвокатських консультацій: експромтна, виважена і обґрунтована та форми їх надання: усна, письмова (коротка та обґрунтована). Межа між бажаним для клієнта результатом адвокатської діяльності і допустимими законом методами його досягнення. Методи визначення гонорару адвоката. Визначення способів досягнення правового результату. Ораторське мистецтво адвоката. Складання адвокатом процесуальних документів. Особливості викладення документів, які надсилаються до вищих посадових осіб, судових установ та Європейського суду з прав людини.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Адвокатура України. Кваліфікаційний адвокатський іспит. Проходження стажування. Адвокатська діяльність. Практичний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2020. 200 с.
2. Організація адвокатури та адвокатська діяльність : навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І. В. Назаров, Т. Б. Вільчик, О. М. Овчаренко та ін.]. Харків : Право, 2021. 352 с.
3. Організація адвокатури та адвокатська діяльність : навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [Т. Б. Вільчик, І. В. Назаров, О. М. Овчаренко та ін.]. Харків : Право, 2021. 448 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові, лекції-конференції), практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.8. Назва. ДІЛОВИЙ ПРОТОКОЛ ТА ЕТИКЕТ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Красільнікова О.В. канд. істор. наук., доц. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Ознайомлення з основними поняттями дипломатичного протоколу, етикету і церемоніалу, а також

сукупністю специфічних норм, правил і умовностей здійснення дипломатичних взаємодій між офіційними представниками держав і міжнародних організацій та в міжнародній підприємницькій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Логіка».

Зміст. Дипломатичний протокол та етикет як засіб реалізації міжнародної діяльності; основні норми і традиції дипломатичного протоколу в діяльності дипломатичних представників; міжнародна ввічливість держав; протокольні аспекти проведення заходів; методи і засоби дипломатичної комунікації; дипломатичні прийоми; діловий етикет як складова іміджу дипломата як держслужбовця; правила поведінки поза службою; дипломатичний протокол та національні особливості етикету країн світу.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Станчев М.Г. Дипломатичний протокол та етикет: навч.-метод. посіб / М.Г. Станчев. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. 96 с.
2. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2008-2013). Навч. посібник. Київ: Інститут історії України НАН України / Відп. ред. С.В. Віднянський. 2021. 378 с .
3. Потульницький В. Дипломатія Павла Скоропадського. Військово-дипломатичні стосунки гетьмана з острівними монархіями у 1926-1943 рр. : до 140-річчя від народж. гетьмана Павла Скоропадського. Монографія. Харків : Акта, 2020. 311 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи та критерії оцінювання.

- поточний контроль (усне/письмове опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.9. Назва. ЕЛЕКТРОННЕ ПРАВОСУДДЯ

Тип. За вибором

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Корягіна А.М., канд. юрид. наук, доц. каф. правового забезпечення безпеки бізнесу.

Результати навчання. Формування у студентів знань у сфері електронного правосуддя: використання інформаційних технологій

для загального інформування про організацію і діяльність судової системи; застосування інформаційно-комунікаційних технологій для надання окремих індивідуальних послуг, пов'язаних з судочинством; використання інформаційних технологій для проведення судового процесу в цілому або окремих його стадій.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Кримінально-процесуальне право».

Зміст. Загальні засади здійснення правосуддя в Україні. Сучасні засади здійснення електронного правосуддя в Україні. Європейські стандарти електронного правосуддя. Використання автоматизованих комп'юторних систем судами України. Елементи електронного правосуддя в господарському судочинстві. Застосування елементів електронного правосуддя при розгляді цивільних справ. Можливості електронного правосуддя, закріплені у кримінальному процесі та адміністративному судочинстві. Перспективи впровадження електронного правосуддя в Україні та зарубіжний досвід.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Про електронний документообіг та електронні довірчі послуги: збірник законодавчих і нормативних актів. К.: ПАЛИВОДА А.В., 2020. 252 с.

2. Голубєва Н.Ю., Дрогозюк К.Б. Електронне судочинство. Навчально-методичний посібник. К.: Фенікс. 2020. 168 с.

3. Каламайко А.Ю. Електронні докази в цивільному процесі: монографія. Харків.: Право. 2021. 178 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій. Лекції (оглядова/ тематична/ проблемна/ лекція-консультація), семінарські, практичні заняття (тренінг/ презентація/ дискусія/ круглий стіл/ конференція), самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, письмові роботи, ситуаційні завдання);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ В НОТАРІАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Букатова Д.М, канд. юрид. наук, ст.викл. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Формування знань, дослідження основних понять та категорій щодо засобів забезпечення виконання зобов'язань та їх особливостей в нотаріальному процесі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Нотаріальний процес».

Зміст. Загальні поняття та категорії дисципліни. Правочин, зобов'язання, договір в нотаріальному процесі. Основні способи (види) забезпечення виконання зобов'язань та їх особливості у нотаріальному процесі. Загальний порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України та його особливості у сфері способів (видів) забезпечення виконання зобов'язань. Єдині та державні реєстри, які використовує нотаріус при вчиненні нотаріальних дій. Основні договори, особливості їх змісту, суб'єктного складу, істотних умов. Договір про встановлення довірчої власності. Договір рахунку умовного зберігання (ескроу). Правові проблеми та судова практика щодо засобів забезпечення виконання зобов'язань в нотаріальному процесі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Тетарчук І.В. Нотаріат України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ, 2020. 332 с.

2. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Бордюг Т.О., Фурса Є.Є. Нотаріальний процес. Інтерактивний курс (з практикумом). Підручник. Київ: Алерта, 2021. 480 с.

3. Фурса С. Я., Фурса Є. І., Дика А. О. Спир про право у цивілістичному процесі: нотаріат, суд, виконавче провадження : монографія. Київ : Алерта, 2021. 288 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання основних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), семінарські/ практичні заняття (тренінг/ презентація/ дискусія/ комунікативний метод/ робота в малих групах).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. ЗАХИСТ ПРАВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУДІ З ПРАВ ЛЮДИНИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024;2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кононець О.М., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Знання норм європейської Конвенції з прав людини як матеріально-правової основи для звернення до міжнародної судової установи – Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) і його Регламенту як сукупності процесуальних норм, що регламентують порядок формування ЄСПЛ і розгляду заяв громадян і неурядових організацій стосовно порушення їх прав та міждержавних заяв одної держави проти іншої. Уміння орієнтуватись у системі норм Європейської Конвенції з прав людини та протоколами до неї. Підстави для оскарження рішення ЄСПЛ та порядку його виконання в випадках, коли воно ухвалено на користь заявника.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне процесуальне право», «Кримінальне процесуальне право».

Зміст. Правові засади організації та діяльності Європейського суду з прав людини. Роль Конвенції з прав людини як підстави для звернення до ЄСПЛ, умови прийнятності заяви, та процесуальний порядок її розгляду комітетами, палатами і Великою Палатою. Статус сторін при розгляді заяви, можливості мати адвоката чи представника та звільнення таких випадках від судових витрат на правову допомогу. Форма і зміст рішень ЄСПЛ, набрання ними законної сили та порядок виконання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Страсбурзьке право. Європейський суд з прав людини. Право, практика, коментар. Навчальний посібник / В'ячеслав Манукян; пер. з рос. О. М. Уліщенко. Харків: Право, 2020. 560 с.
2. Рішення ЄСПЛ про захист прав людини і основоположних свобод в кримінальному судочинстві. Актуальне законодавство та судова практика. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 486 с.
3. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Наук. посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. К., 2020. 208 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання практично орієнтованої методики викладання та інтерактивних

методів: вправи, робота в парах та мікрогрупах, брейнстормінг щодо складання процесуальних документів, підготовки та участі у судових засіданнях.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.12. Назва. ІНВЕСТИЦІЙНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Тищенко Ю.В., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: нормативно-правові акти України, що регулюють інвестиційні відносини; суб'єкти та об'єкти інвестиційного права; види інвестиційної діяльності; основні терміни; вміти: застосовувати чинне інвестиційне законодавство; правовими засобами вирішувати ситуації, які виникли в інвестиційних правовідносинах. Основна мета курсу: формування комплексу теоретичних знань з питань інвестиційного права як визначальної економіко-правової категорії сучасного суспільства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право».

Зміст. Поняття та предмет інвестиційного права. Державне регулювання інвестування та гарантії захисту інвестицій. Корпоративна форма інвестування. Договірна форма інвестування. Інвестування у формі капітального будівництва. Інноваційне інвестування. Правовий режим іноземного інвестування. Спільне інвестування. Юридичний супровід інвестиційної діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Інвестиційне право : навч. посіб. у схемах і табл. / Л. В. Крупа. Харків : Право, 2021. 58 с.
2. Інвестиційне право: навчальний посібник для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи / Возняковська К.А., Латковський П.П., Біленець Д.А. 2022. 54 с.
3. Фесенко О.М. Адміністративно-правовий захист інвестицій в Україні. Монографія. К.: "Гельветика". 2020 580 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії);

- практичні заняття (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, кейс-стаді).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.13. Назва. КОМЕРЦІЙНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Микитенко Л.А., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Вивчення дисципліни передбачає підготовку, в результаті якої студенти повинні знати: чинне господарське законодавство, цілі, завдання, принципи, інструментарії комерційного права, правові засади державного регулювання та здійснення торговельної діяльності, правила торговельного обслуговування населення, використання у торговельній діяльності прав інтелектуальної власності, правове регулювання оптового товарообігу, реклами, електронної торгівлі, захисту прав споживачів в сфері роздрібної купівлі-продажу, виконання робіт і надання послуг, питання відповідальності за порушення у сфері торгівлі. Студенти повинні вміти: орієнтуватися у чинному господарському та комерційному законодавстві, вміти правильно тлумачити чинне законодавство і застосовувати його на практиці, вірно обрати відповідні спеціальні правові норми в зазначених галузях, вирішувати господарські спори, спори у торговельній діяльності, скласти позовні заяви до суду про порушення прав, робити висновки і надавати пропозиції щодо правомірності застосування цивільної, адміністративної, господарської відповідальності, адміністративно-господарських санкцій за порушення вимог законодавства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Адміністративне право».

Зміст. Поняття та предмет комерційного права. Джерела комерційного права. Проблеми вдосконалення чинного, розробки і прийняття нового законодавства у сфері комерційного (торгового) права. Поняття та види торговельної діяльності. Поняття та класифікація елементів роздрібно-торговельної мережі. Порядок оформлення документів на початок роботи торгових об'єктів. Позначення цін у роздрібній торгівлі. Порядок здійснення торговельної діяльності на ринках. Правовий статус ринків. Порядок застосування реєстраторів розрахункових операцій (РРО) в сфері торгівлі. Основні засоби регулюючого впливу держави на торговельну діяльність. Державне регулювання безпечності та якості харчових продуктів. Правові основи стандартизації та сертифікації. Правове регулювання цін і ціноутворення. Правові засади ліцензування та патентування торговельної діяльності. Порядок та особливості здійснення контролю у сфері споживчої політики. Використання у торговельній діяльності прав інтелектуальної власності. Правове регулювання оптового товарообігу. Правові засади здійснення рекламної діяльності в Україні. Правове регулювання електронної торгівлі в Україні. Правові підстави притягнення до відповідальності суб'єктів господарювання за порушення законодавства в сфері торгівлі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янка; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.

2. Господарське право [Текст] : підручник для вищ. навч. закл. / за ред. О.П. Подцерковного. 3-тє вид., допов. та переробл. Одеса : Фенікс, 2020. 612 с.

3. Резнікова В., Щербина В.С. Господарське право (загальна частина) підручник . К.: Ліра -К, 2021. 448с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-консультації, лекції-дискусії тощо), практичні заняття (тренінг, презентація, дискусія, комунікативний метод, реферативні повідомлення, вирішення практичних ситуаційних завдань, робота в малих групах та інші види).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування, перевірка підготовленого есе, дайджесту, огляду, звіту, конспекту, презентації, вправи, задачі, ситуаційного завдання тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.14. Назва. КОНКУРЕНТНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мазаракі Н.А., проф., доктор юрид.наук, зав. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: правові засади діяльності Антимонопольного комітету України, особливості виявлення і припинення правопорушень у сфері захисту економічної конкуренції, правовий режим діяльності монопольних суб'єктів та особливості правового становища суб'єктів природних монополій. Студенти повинні вміти: здійснювати правову кваліфікацію відносин, що можуть виникати в конкурентних правовідносинах, визначати дії (бездіяльність), що порушують права суб'єктів господарювання на чесну та добросовісну конкуренцію та обирати ефективні способи захисту та відновлення порушених прав.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Конституційне», «Адміністративне право».

Зміст. Поняття конкурентного права. Предмет конкурентного права. Особливості конкурентних правовідносин. Метод конкурентного права. Правове регулювання забезпечення якості конкуренції та існування конкурентного середовища. Нормативне та організаційне регулювання економічної конкуренції в Україні. Поняття, зміст та напрями конкурентної політики держави. Система державних органів, що здійснюють державну політику в сфері захисту економічної конкуренції. Процесуальні засади діяльності антимонопольних органів. Адвокатування конкуренції. Припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Правові засади контролю за економічною концентрацією суб'єктів господарювання в Україні. Правове регулювання діяльності природних і державних монополій. Державний контроль і нагляд у сфері публічних закупівль. Моніторинг і контроль державної допомоги суб'єктам господарювання. Антимонопольний комплаєнс.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Економічна конкуренція: сучасний стан законодавчого забезпечення та перспективи його модернізації : монографія / Т. І. Швидка. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2022. 400 с.
2. Конкурентне право : навч. посіб. / Т. І. Швидка. Харків : Право, 2020. 96 с.
3. Конкурентне право України: навч. посіб. / О. О. Бакалінська, О. В. Безух, О. В. Кологойда , І. В. Лукач , Н. Б. Пацурія , В. С. Щербина; за ред. В. С. Щербини, І. В. Лукач. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 380 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії), практичні заняття (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, кейс-стаді).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.15. Назва. КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Пальчук П.М., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: поняття, предмет та основні принципи корпоративного права; основні джерела корпоративного права; сутність основних інститутів корпоративного права; порядок створення корпорацій та їх припинення; правове регулювання корпоративного управління корпораціями уповноваженими суб'єктами; майнові права та обов'язки учасників корпоративних відносин та засади їх правового регулювання; визначення особливостей функціонування корпорацій із спеціальним статусом, в тому числі створених за участі суб'єктів публічного права.

Вміти визначити: правовий статус учасників корпоративних відносин, коло їх прав та обов'язків, порядок формування органів

управління корпорацій (виконавчі органи, наглядова рада, ревізійна комісія тощо), способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів корпоративних відносин, особливості корпоративного управління різними видами корпорацій.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Адміністративне право і процес».

Зміст. Поняття і ознаки корпоративного права. Система корпоративного права та характеристика його основних інститутів. Джерела корпоративного права. Суб'єкти корпоративних відносин та їх види. Правовий статус органів управління корпорації, порядок їх формування та повноваження. Способи і механізми захисту прав та законних інтересів суб'єктів корпоративних відносин. Система державних органів, що здійснюють захист корпоративних прав фізичних та юридичних осіб, територіальних громад та держави.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Резнікова В., Щербина В.С. Господарське право (загальна частина) підручник . К.: Ліра -К, 2021. 448с.

2. Корпоративне право: навчальний посібник / О.В. Гарагонич, С.М. Грудницька, Л.М. Дорошенко [та ін.]; за заг. ред. О.В. Гарагонича, С.М. Грудницької, Л.М. Дорошенко. 2-е вид., випр. і доп. К.: видавничий дім «АртЕк», 2020. 400 с.

3. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики : монографія / В. А. Васильєва, В. В. Луць, Л. В. Сішук [та ін.] ; за заг. ред. В.А. Васильєвої. Харків : Право, 2020. 616 с

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод/ моделювання ситуацій/ інше).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування, перевірка підготовленого есе, дайджесту, огляду, звіту, узагальнення судової практики щодо певного питання, конспекту, презентації, ситуаційного завдання тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБИТРАЖ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Тищенко Ю.В., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Студент повинен знати: поняття та правову природу міжнародного комерційного арбітражу; джерела міжнародного комерційного арбітражу; поняття та зміст арбітражної угоди; правовий статус арбітрів та формування складу арбітражного суду; порядок розгляду спорів в міжнародному комерційному арбітражному суді; правову природу міжнародного комерційного арбітражного рішення та правові підстави для оспорювання, визнання та виконання рішень міжнародних комерційних арбітражних судів; арбітражний розгляд інвестиційних спорів. Студент повинен уміти: аналізувати та тлумачити законодавство України та міжнародні норми міжнародних договорів про міжнародний комерційний арбітраж; характеризувати особливості діяльності різних видів міжнародного комерційного арбітражу; користуватися спеціальною правовою термінологією пов'язаною з міжнародним комерційним арбітражем для обґрунтованої оцінки наслідків врегулювання спору арбітражем; застосовувати одержані знання на практиці при вирішенні ситуативних завдань.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Цивільне процесуальне право», «Міжнародне публічне право».

Зміст. Поняття та правова природа міжнародного комерційного арбітражу. Джерела міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражна угода. Правовий статус арбітрів і формування складу арбітражного суду. Порядок розгляду спорів у міжнародному комерційному арбітражному суді. Правова природа міжнародного комерційного арбітражного рішення. Оспорювання, визнання і виконання міжнародних комерційних арбітражних рішень. Застосування забезпечувальних заходів у міжнародному комерційному арбітражі. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні. Міжнародний комерційний арбітраж за кордоном. Арбітражний розгляд інвестиційних спорів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

4. Андрейченко С.С., Громовенко К.В., Волощук О.Т., Колесник В.Ю. Міжнародний комерційний арбітраж: Навч. посібник К.: Фенікс 2021. 218 с.

5. Арбітражне врегулювання міжнародних спорів : монографія / І. В. Гринчак. Харків : Право, 2020. 226 с

6. Визнання та виконання рішень іноземних судів та міжнародних комерційних арбітражів : компендіум / [В. В. Комаров, І. О. Ізарова,

С. О. Кравцов та ін.] ; за заг. ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2020. 668 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод/ моделювання ситуацій/ інше).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.17. Назва. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Коренюк О.О., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права, заступник декана факультету міжнародної торгівлі та права.

Результати навчання. Формування комплексної системи знань у сфері міжнародно-правового регулювання інтелектуальної власності. Розвинення здатності характеризувати договірний та інституційний механізми міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності. Засвоєння порядку міжнародно-правової охорони окремих об'єктів інтелектуальної власності. Опанування навичок практичного застосування знань, отриманих в ході вивчення дисципліни та навичок самостійного розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією міжнародних норм та застосуванням національного законодавства у сфері інтелектуальної власності, для успішної інтеграції національної економіки у світовий економічний простір. Вивчення способів врегулювання міжнародних спорів, пов'язаних з правами інтелектуальної власності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право».

Зміст. Загальні положення міжнародно-правового регулювання інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво в сфері правової охорони інтелектуальної власності. Джерела міжнародно-правового регулювання інтелектуальної власності. Міжнародно-правова охорона авторських та суміжних прав. Міжнародно-правова

охорона об'єктів промислової власності. Системи міжнародного патентування. Передача виключних прав та захист інтелектуальної власності

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. A Handbook On The WTO TRIPS Agreement. A. Taubman, H. Wager, J. Watal. Cambridge: Cambridge University Press, 2020. 459 p.
2. The Oxford Handbook Of Intellectual Property Law. R. C. Dreyfuss, J. Pila. Oxford: Oxford University Press, 2021. 1271 p
3. Право інтелектуальної власності: підруч. О. І. Харитонова [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 540 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, проблемні, із залученням практиків з відповідних питань),
- практичні заняття (в тому числі у формі дискусій, проведення занять за методом модерації);
- вебінари, відеоконференції;
- виконання проектів у групах;
- тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- вирішення кейсів.

Під час викладання дисципліни також застосовуються дистанційні технології навчання, зокрема такі, що доступні корпоративних платформах дистанційного навчання (MS Office, Moodle); електронні бібліотеки; мультимедійні лекційні матеріали.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування, комплексна контрольна робота тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.18. Назва. НЕДІЙСНІСТЬ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Примак В.Д., док. юрид. наук, проф. каф. міжнародного, цивільного комерційного права.

Результати навчання. Набуття комплексу знань, навичок і вмінь, що формують у студентів здатність як самостійно, так і у взаємодії з іншими особами, у тому числі фахівцями суміжних галузей знань, вирішувати складні професійні завдання, пов'язані із тлумаченням і практичним застосуванням норм об'єктивного цивільного права, що регулюють питання недійсності правочинів в різних сферах.

Зміст. Вчення про юридичні факти та документи в приватному праві. Вступ до недійсності (акти, понятійний апарат, види). Недійсність в корпоративному праві. Недійсність в договірному праві. Недійсність в праві інтелектуальної власності. Недійсність в спадковому праві. Недійсність в сімейному праві.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Недійсність правочинів : комент. суд. практики / [І.В. Спасибо-Фатєєва, В.І. Крат, Н. Ю. Філатова та ін.] ; за заг. ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : Право, 2020. 264 с.

2. Цивільне право (частина загальна). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 448 с.

3. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т. 1: Загальні положення. Особи / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2020. 928 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Проведення лекцій і практичних занять з використанням інтерактивних технологій (зокрема презентації, дискусії, моделювання ситуацій, «мозкові штурми», робота в групах).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування розв'язання ситуаційних завдань (задач), проведення аналізу матеріалів судової практики, а також перевірку індивідуальних завдань, що виконуються під час самостійної підготовки студентів (підготовка юридичних есе, наукових повідомлень, доповідей, проектів позовних заяв, договорів тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.19. Назва. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Запотоцька О.В., доц., докт. юрид. наук, проф. каф адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Метою дисципліни є оволодіння студентами теоретичними знаннями про нормотворчість, як окремий вид юридичної діяльності, з урахуванням попередньо набутих знань з теорії держави і права, та отримання практичних навичок розробки проектів різних видів нормативно-правових актів. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: основи теорії нормотворчої діяльності, особливості різних видів нормотворчої діяльності в Україні, основні прийоми, методи та процедури нормотворчої техніки; зміст основних нормативно-правових актів, якими здійснюється правове регулювання нормотворчості в Україні та уміти самостійно працювати з правовою та науково-методичною літературою, нормативно-правовими актами, що здійснюють правове регулювання нормотворчої діяльності; вико-ристовувати основні правила нормотворчої техніки при складанні проектів нормативно-правових актів та узгодженні їх з чинними нормативно-правовими актами, уникати правотворчих помилок у текстах нормативно-правових актів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Конституційне право», «Цивільне право».

Зміст. Загальна характеристика нормотворчої діяльності. Нормативно-правовий акт як основна форма (джерело) права в Україні. Нормативно-договірна правотворчість. Нормотворча техніка. Правотворчі помилки. Експертиза проектів нормативно-правових актів. Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Підзаконна нормотворчість органів державної влади. Локальна нормотворчість як особливий вид підзаконної нормотворчості.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Риндюк В.І. Нормотворча діяльність: навч. посіб. / В. І.Риндюк; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Електрон. текстові дані. Київ : КНЕУ, 2020. 106 с.
2. Ковальський В.С., Козінцев І.П. Правотворчість: теоретичні та логічні засади: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2021. 192 с.
3. Нормотворча діяльність : навч. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. І. Риндюк. К. : КНЕУ, 2020. 162 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції; семінарські та практичні заняття (тренінг / презентація / дискусія / моделювання ситуацій / робота в малих групах / інше).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, комплексна контрольна робота тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.20. Назва. ПОДАТКОВЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Сударенко О.В., доц., канд. юрид. наук., доц. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. За наслідками вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти знаннями щодо поняття, ознак, функцій податку та елементів його правового механізму; принципів податкової політики держави та податкової системи, прав та обов'язків суб'єктів податкових правовідносин. Здобуття студентами практичних навичок щодо здійснення органами Державної фіскальної служби та іншими органами, які здійснюють контроль за сплатою податків, зборів камеральних, документальних перевірок, фактичних та інших видів перевірок та зустрічних звірок; оскарження рішень контролюючих органів, дій та бездіяльності їх посадових осіб; відповідальності за порушення податкового законодавства; порядку справляння загальнодержавних та місцевих податків, зборів платежів. Набуття студентами навичок щодо правильного застосування, неухильного дотримання та запобігання невиконанню вимог податкового законодавства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Конституційне право», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Кримінальне право».

Зміст. Загальні положення податкового права. Правові основи податкової системи України. Правове становище органів, що здійснюють мобілізацію грошових коштів у централізовані фонди держави. Загальна характеристика податкових систем окремих зарубіжних країн. Правове регулювання податків з юридичних осіб. Правове регулювання податків із фізичних осіб. Правове регулювання податків, що сплачують юридичні та фізичні особи. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Тетарчук І.В. Податкове право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ. 2020. 184 с.

2. Податкове право України : підручник / [О. О. Головашевич, А. М. Котенко, Є. М. Смичок та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. Харків : Право, 2021. 440 с

3. Чорномаз О. Б. Податкове право України : навч. посіб. / О. Б. Чорномаз. Львів : ЛДУВС, 2020. 700 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова);
- семінарські, практичні, (тренінг / презентація / дискусія / моделювання ситуацій / робота в малих групах / інше), самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення ситуаційних завдань, перевірка індивідуальних завдань тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.21. Назва. ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мельниченко Н.О., доц., канд. юрид. наук., доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Володіння глибокими вузькоспеціалізованими знаннями з права міжнародних договорів, насамперед, положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року; досконале знання законодавства України про міжнародні договори; уміння знаходити потрібні міжнародні договори та встановлювати юридичний статус міжнародного документа за формальними ознаками; уміння передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору та визначати політичні, дипломатичні, іміджеві, суспільні, економічні й інші ризики, пов'язані з розробкою й укладанням міжнародних договорів, уміння взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків; уміння складати проекти міжнародного договору та пов'язаної документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо); уміння формулювати результати юридичного аналізу питання у вигляді

юридичних висновків, довідок, відповідей, звітів й інших документів з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Конституційне право», «Міжнародне публічне право».

Зміст. Право міжнародних договорів: загальна характеристика галузі. Кодифікація права міжнародних договорів. Суб'єкти права міжнародних договорів. Організаційні форми підготовки договорів. Укладення договору. Згода на обов'язковість договору. Конституційно-правове регулювання процесу укладення міжнародних договорів. Форма міжнародних договорів. Тлумачення договорів. Виконання міжнародних договорів. Застосування міжнародних договорів. Поправки та зміни в міжнародних договорах. Недійсність договору та його дійсність. Припинення і призупинення дії договорів. правонаступництво держав у відношенні договорів. Питання відповідальності в праві договорів. Договірний правопорядок в окремих галузях та інститутах міжнародного публічного права.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Міжнародне право : навч. посіб. для підготовки до екзаменів / упоряд.: І. В. Тетерчук, Т. Є. Дяків. К : Центр учбової літератури, 2020. 208 с.

2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. К. : Знання, 2021. 631 с.

3. Міжнародні логістичні послуги : конспект лекцій / укладач І. Є. Ярова. Суми : Сумський державний університет, 2020. 107 с

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські/практичні заняття з використанням мультимедійних засобів, бліц-опитування, інтерактивні методи (дебати, дерево рішень, робота в малих групах (підготовка тексту договору), дискусія, судове слухання, рольова гра (ведення переговорів), підготовка аналітичної довідки.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.22. Назва. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БЕЗПЕКИ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мельниченко Р.В., канд. юрид. наук, завідувач кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу, адвокат.

Результати навчання. Метою вивчення дисципліни «Правове забезпечення корпоративної безпеки» є забезпечення сучасних юристів ґрунтовними знаннями стосовно змісту корпоративної безпеки суб'єктів господарювання, форм і способів організації корпоративної безпеки в акціонерних і господарських товариствах та набуття ними відповідних практичних навичок застосування норм права потрібних для безпечного розвитку підприємництва, подальшого поглиблення і розширення правових знань, формування правосвідомості і правової культури відповідно до викликів сьогодення. Результатами вивчення даної навчальної дисципліни є формування у сучасних правників професійних знань про систему корпоративної безпеки; ризики корпоративної безпеки; структуру корпоративного управління; механізми контролю акціонерами діяльності підприємства; корпоративні конфлікти та спори між акціонерами; зловживання корпоративними правами; недружнє поглинання суб'єктів господарювання; правові інструменти бізнесу щодо протидії рейдерству; правові протидії корпоративному шахрайству на підприємстві; промислове шпигунство та комерційну розвідку; антикорупційну та антимонопольну політику на підприємстві; правові засади протидії відмиванню грошей і фінансуванню тероризму; контроль за дотриманням законодавства про захист персональних даних.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Цивільне право», «Кримінальне право».

Зміст. Поняття та система корпоративної безпеки. Ризики корпоративної безпеки. Структура корпоративного управління. Офшорні юрисдикції в структурі корпоративного управління. Трасти в структурі корпоративного управління. Корпоративний секретар в структурі корпоративного управління. Наглядова рада в структурі корпоративного управління. Ревізійна комісія (ревізор) в структурі корпоративного управління. Механізм контролю акціонерами діяльності підприємства. Корпоративні конфлікти та спори між акціонерами. Зловживання корпоративними правами. Акціонерні угоди. Недружнє поглинання суб'єктів господарювання. Правові інструменти протидії рейдерству. Юридична служба на підприємстві. Порядок організації роботи служби безпеки на підприємстві. Правова протидія корпоративному шахрайству на підприємстві. Корпоративне розслідування. Кадрова безпека на

підприємстві. Промислове шпигунство та комерційна розвідка. Правове регулювання обігу та збереження інформації з обмеженим доступом. Правовий захист від недобросовісної конкуренції. Відшкодування шкоди завданої діловій репутації. Антикорупційний комплаєнс. Антимонопольний комплаєнс. Правові умови протидії відмиванню грошей і фінансуванню тероризму. Санкційний комплаєнс. Контроль за дотриманням законодавства про захист персональних даних.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Корпоративна безпека для власників бізнесу в сучасних умовах: посібник / "SIDCON", consulting company. Київ : ВІ ЕН ЕЙ, 2020. 267 с.
2. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навчальний посібник/ Г.В. Соломіна. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2021. 234 с.
3. Лук'янова В. В. Економічний ризик: Навч. посіб./ В. В. Лук'янова, Т. В. Головач. К.: Академвидав, 2020. 462 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення юридичних задач, тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.23. Назва. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКРУТСТВА

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кабенюк Ю.В., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Формування системних знань про неспроможність (банкрутство), поняття і призначення процедури банкрутства, перебіг судових процедур, які застосовуються до боржника, особливості банкрутства окремих категорій боржників, порядок продажу майна банкрута.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право».

Зміст. Поняття права неспроможності (банкрутства). Відносини

неспроможності (банкрутства). Учасники справи про банкрутство. Арбітражне управління у процедурі банкрутства. Заходи щодо запобігання банкрутству боржника. Досудова санація. Порядок здійснення провадження у справі про банкрутство. Судові процедури, що застосовуються до боржника. Інститут неплатоспроможності фізичних осіб. Реалізація майна у справі про банкрутство. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності. Загальна характеристика права неспроможності зарубіжних країн.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Господарське право (Загальна частина): підручник. За ред. В.С. Щербини, В.В. Рєзнікової. Київ. Видавництво Ліра-К. 2021. 448 с.
2. Жуков С.В. Ліквідаційна процедура банкрутства юридичних осіб відповідно до Кодексу України з процедури банкрутства : наук.-практ. посіб. Київ: Алерта, 2021. 292 с.
3. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, вирішення юридичних кейсів, вирішення ситуаційних завдань, презентації, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.24. Назва. ПРАВОВІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Дараганова Н.В., доц., докт. юрид. наук, проф. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Вивчення дисципліни передбачає підготовку, в результаті якої студенти повинні знати: правове забезпечення та основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування; завдання і функції органів сфери

соціального страхування; Закони України про види соціального страхування; стан соціального страхування в Україні та основні напрями реформування системи соціального забезпечення населення в Україні; механізм реалізації людиною конституційного права на конкретний вид соціального страхування; систему персоніфікації обліку страхових коштів з окремих видів соціального страхування та порядок їх використання; види соціальних виплат і послуг в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування населення.

Повинні вміти: аналізувати, тлумачити та застосовувати законодавство про соціальне страхування; дати кваліфіковану консультацію з питань реалізації людиною конкретного права на соціальне страхування; самостійно поповнювати, систематизувати й застосовувати знання у сфері соціального страхування населення правовими засобами; орієнтуватися у чинному соціально-страховому законодавстві та вміти правильно застосовувати чинне законодавство на практиці.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Адміністративне право».

Зміст. Теоретичні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування. Соціальне страхування як інститут права і законодавства. Суб'єкти та об'єкти соціального страхування. Правовідносини соціального страхування. Кошти загальнообов'язкового державного соціального страхування та порядок їх використання. Теоретичні основи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, страхування на випадок безробіття, страхування від нещасного випадку на виробництві, страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності як різновиди соціального страхування. Сутність, завдання і форми медичного страхування та перспективи його розвитку. Види соціальних виплат та послуг, що надаються у системі соціального страхування. Нагляд і контроль у системі соціального страхування. Відповідальність за порушення законодавства про соціальне страхування.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник / Б. І. Сташків. Чернігів : ПАТ "ПВК" "Десна", 2020. 692 с.
2. Внукова Н. М. Соціальне страхування. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. / Н. М. Внукова, Н. В. Кузьминчук. К. : ЦУЛ, 2021. 412 с.

3. Кириченко А.В. Розвиток соціального страхування в Україні: Монографія. К.: ЦП “КОМПРИНТ”, 2020. 197 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова / тематична); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, комплексна контрольна робота тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.25. Назва. ТЛУМАЧЕННЯ АКТИВ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ОПОДАТКУВАННЯ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Самсін І.Л., проф., док. юрид. наук, проф. каф. правового забезпечення безпеки бізнесу.

Результати навчання. Формування професійних знань, навичок та вмінь тлумачення правових актів з метою кваліфікованого роз'яснення їх змісту та правильного застосування їх положень.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право».

Зміст. Податкові правовідносини. Поняття та загальна характеристика актів законодавства про оподаткування як об'єкт тлумачення. Правозастосовні проблеми сучасного законодавства про оподаткування України як об'єкта тлумачення. Деякі питання адаптації податкового законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Значення судової практики для формування єдиних підходів до тлумачення податкового законодавства. Мета, зміст та особливості тлумачення актів законодавства про оподаткування. Види та суб'єкти тлумачення актів законодавства про оподаткування. Способи тлумачення актів законодавства про оподаткування. Рішення Конституційного Суду України, акти тлумачення Кабінету Міністрів України, податкові роз'яснення та консультації. Історичне і телеологічне тлумачення актів податкового законодавства. Лінгвістичне тлумачення актів законодавства України про оподаткування. Логічне тлумачення актів законодавства про оподаткування. Систематичне тлумачення актів законодавства про оподаткування. Застосування до податкових

правовідносин принципу верховенства права. Аналогія закону і аналогія права як прийоми тлумачення актів законодавства про оподаткування. Прийоми тлумачення актів законодавства про оподаткування, що не ґрунтуються на засадах раціонального праворозуміння.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Тлумачення актів законодавства України про оподаткування: лекційно-практичний курс: навч. посіб. / І.Л. Самсін. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 488 с.

2. Практичний курс тлумачення правових актів: навч. посіб. / І.Л. Самсін, В.Г. Ротань, А.Г. Ярема та ін.; за ред. І.Л. Самсіна. Х.: Право, 2021. 488 с.

3. Чулінда Л.І. Юридико-лінгвістичне тлумачення текстів нормативно-правових актів : монографія / Л.І. Чулінда. – К. : Атіка, 2020. 301 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), семінарські/ практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.26. Назва. ТЛУМАЧЕННЯ ПРАВОВИХ АКТІВ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Самсін І.Л., проф., док. юрид. наук, проф. каф. правового забезпечення безпеки бізнесу.

Результати навчання. Формування професійних знань, навичок та вмінь тлумачення правових актів з метою кваліфікованого роз'яснення їх змісту та правильного застосування їх положень.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право».

Зміст. Загальні положення про тлумачення правових актів. Текстуальне опрацювання положень правових актів (філологічне тлумачення). Логічне тлумачення правових актів. Субординація правових актів. Загальні та спеціальні правові норми. Колізії правових актів та їх вирішення шляхом тлумачення. Системне тлумачення правових актів. Телеологічне та історичне тлумачення

правових актів. Дискусійні питання правотлумачення. Тлумачення конституційних принципів, основних засад галузей та інститутів законодавства. Основні види тлумачення правових актів. Аналогія закону та аналогія права.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Практичний курс тлумачення правових актів: навч. посіб. / І.Л. Самсін, В.Г. Ротань, А.Г. Ярема та ін.; за ред. І.Л. Самсіна. Х.: Право, 2020. 488 с.

2. Тлумачення актів законодавства України про оподаткування: лекційно-практичний курс: навч. посіб. / І.Л. Самсін. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 488 с.

3. Чулінда Л.І. Юридико-лінгвістичне тлумачення текстів нормативно-правових актів : монографія / Л.І. Чулінда. К. : Атіка, 2020. 301 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення юридичних задач, тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.27. Назва. ФІЛОСОФІЯ ПРАВА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ліпін М.В., доц., докт. філософ. наук, проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Опанування навичок філософсько-правового аналізу дасть змогу студентам поглибити розуміння специфіки предмету; основних теоретико-правових ідей і поглядів, що склалися у сучасній філософії права; оволодіти основними філософськими поняттями і категоріями, що відіграють основоположну роль у системі юридичних знань.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право».

Зміст. Філософія права: сутність, предмет, функції. Виникнення та розвиток філософсько-правової думки. Філософія права як методологія пізнання та перетворення правової реальності. Правова антропологія. Правова аксіологія. Інституційний вимір права.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Філософія права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. ; за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2020. 208 с.
2. Андреев Д. В., Вовк В. М., Івченко Ю. В, Павлишин О. В. Філософія права: актуальні проблеми та сучасні інтерпретації : навч. посібник. Вид. 2-е, перероб. та доп. К. : НАВС, 2021. 224 с.
3. Макушев П.В., Торяник В.М. Філософія та соціологія права (в схемах та визначеннях). Підручник. К.: Видавничий дім «Гельветика» , 2020. 244 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, перевірка підготовленого есе / тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.28. Назва. ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Капосльоз Г.В., с.н.с., канд. психол. наук, доц. каф. психології.

Результати навчання. Знання і розуміння: основних категорій, понять й напрямків розвитку сучасної юридичної психології; предмету, методу і місця юридичної психології в системі психологічних та юридичних наук; основних закономірностей розвитку й реалізації індивідуальних особливостей особистості в юридичній діяльності; найважливіших теоретичних положень та понять, основних технік та процедур слідчої діяльності; загально-психологічних основ юридичної діяльності; соціально-психологічного підґрунтя юридичної діяльності; психологічних основ цивільно-правового регулювання та цивільного судочинства; застосування знань і розуміння: психологічних механізмів злочинної поведінки та криміналізації особистості; психологічних аспектів групової злочинності; психологічних основ попереднього розслідування; завдання та порядку проведення психологічної консультації та судово-психологічної експертизи; психології судового процесу; психологічних основ ресоціалізації злочинців; психологічної діагностики структурних компонентів особистості;

способів застосування методів юридичної психології в практичній діяльності; Формування суджень щодо: використання психологічних знань, вирішення питання цивільно-правового регулювання, аналізу психологічного змісту і структури правопорушення; психологічних вимог до професійно-важливих якостей юриста, спираючись на знання отримані під час вивчення дисципліни.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право».
Зміст. Юридична психологія в системі наукових знань. Соціально-психологічні основи юридичної діяльності. Соціально-психологічний аналіз виникнення злочинної поведінки. Психологія особистості злочинця Психотехніки в практичній діяльності юриста. Судово-психологічна експертиза. Психологія цивільного і господарського судочинства. Пенітенціарна психологія. Практична психологія в юридичній діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бочелюк В. Юридична психологія: навч. посібник. / Бочелюк В. К.: «Центр навчальної літератури», 2020 336 с.
2. Юридична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Є. Самойлов, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, С.М. Миронець, Г.М. Ржевський. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 432 с.
3. Юридична психологія: підручник / Коновалова О. В., Шепітько В.Ю. Х: Право, 2020. 240 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії), семінарські/ практичні заняття (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, кейс-стаді).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, перевірка підготовленого есе / тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.29. Назва. ІТ-ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Тімашов В.О., доц., докт. юрид. наук., проф. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Формування професійних знань і навичок застосування правових норм, що регулюють відносини між учасниками ІТ-сфери.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Адміністративне право».

Зміст. Поняття ІТ-права, сфера його дії та структура. Юридичі особливості відкриття ІТ-бізнесу в Україні. Відкриття ІТ-компаній в Україні. Цілі та обмеження міжнародного структурування ІТ-бізнесу. Законодавче регулювання електронної комерції в Україні. Юридична відповідальність за використання недостовірної інформації в мережі Інтернет. Порядок реєстрації авторського права на комп'ютерну програму. Авторські права на створення комп'ютерного коду та програмного забезпечення. Договірні правовідносини у сфері ІТ-Права. Правове регулювання стартапу в Україні. Конфіденційність та способи захисту комерційної таємниці за DNA договором. Забезпечення права на приватність при використанні інформаційних технологій. Правові проблеми регулювання відносин у соціальних мережах. Міжнародне законодавство у сфері охорони інтелектуальної власності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Кульчій О. О. Інформаційне право : навч. посіб. / О. О. Кульчій. Полтава: ВНЗ Укоопілки «Пулет», 2020. 193 с.

2. ІТ-право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: зб. матер, наук.-практ. конф. - Львів: НУ «Львівська політехніка», 2021. 396 с.

3. Основи ІТ-ПРАВА: навч. посіб. / Т. В. Бачинський, Р.І. Радейко, О.І. Харитонова та ін.; за заг. ред. Т.В. Бачинського. 2-ге вид., допов. і перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 208 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова);
- семінарські та практичні заняття (тренінг / презентація / дискусія / моделювання ситуацій / робота в малих групах / інше);
- самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, перевірка підготовленого есе / тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.30. Назва. ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ.

Тип. За вибором, у рамках дуальної форми освіти.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. II-III.

Куратор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Софіюк Т.О., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Уміння проводити збір, систематизацію та узагальнення матеріалів з різних джерел; вміння здійснювати моніторинг та аналіз юридичної практики; набуття практичного досвіду підготовки юридичних документів та участі в юридичному процесі; здатність брати участь у розробці проектів нормативно-правових актів; здатність до ефективної комунікації в професійному середовищі; вміння розв'язувати складні практичні завдання в умовах професійної діяльності; ведення діловодства; опанування технічних інструментів фіксації юридичного процесу; уміння здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів фінансових відносин.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Комерційне право», «Податкове право», «Альтернативні способи вирішення спорів», «Судове вирішення податкових спорів», «Юридичне супроводження інвестиційних проектів».

Зміст. Здійснення різних видів професійної діяльності, відповідно до займаної посади та умов трудового договору, зокрема: пошук юридичної інформації за допомогою правових баз даних, архівів, інших джерел; систематизація, аналіз та узагальнення відповідної інформації, підготовка інформаційних довідок; розробка проектів юридичних документів (договорів, запитів, претензій, позовів, скарг); участь у розробці проектів нормативно-правових актів; здійснення комунікації з користувачами та надавачами юридичних послуг, правозахисними організаціями, органами державної влади та місцевого самоврядування; ведення обліку юридичної документації; здійснення фіксації юридичного процесу тощо.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Навчатися і працювати: 10 питань про дуальну освіту. *Мультимедійна платформа іномовлення України "УКРІНФОРМ"*. URL: \ <https://www.ukrinform.ua/rubric-yakisnezhyttia/3310741-navcatisa-i-pracuvati-10-pitan-pro-dualnu-osvitu.html>

2. Гилюн О. В., Колісник Л.О. Чому в Україні слід розвивати дуальну вищу освіту? Соціологічний погляд. *Науково-теоретичний альманах "Грані"*. 2020. Т. 21. №10. С. 87-96.

3. Ріндфляйш Е., Менніг-Фортман Ф. *Дуальна освіта в Німеччині: від теорії і практики до кваліфікованого працівника*. К. : Німецько-Українська промислово-торговельна палата, Фонд Конрада Аденауера, Представництво в Україні, 2020. URL:\\<https://www.kas.de/documents/270026/8703904/Publication.+Duale+Ausbildung+in+Deutschland+%28Ukrainisch%29+2020.pdf/4b981140-72b7-e873-2afd-7beef983502c?version=1.0&t=1604995450314>

Заплановані заходи та методи навчання. Професійно-практична підготовка здобувачів безпосередньо на робочому місці на підприємстві, в установі або організації на основі трудового договору.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (зарахування та оцінка виконання професійних задач);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.